

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilviterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilviterkettől 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapfajdosító:
STRAUSZ SÁNDOR.

A fazekasok közös műhelye.

A lakástól elkülönítendő közös műhely felállításának szükségességét két oldalról kívánom megvilágítani és indokolni.

Az egyik az egészségi szempont, a másik a termelés megkönnyítése és gyorsítása.

Amidőn az elsőre nézve személyes tapasztalatokon alapuló véleményemet akarom kifejezni, felhívom a t. olvasót, hogy lépjen be velem együtt egy itteni fazekas műhelybe és vegye szemügyre az alacsony, keskeny földdel kitapasztolt s ódon gerendázott, apró kis ablakkal ellátott kunyhót. Hány egyné tartózkodik naponta ott, hol a mester segédje és tanonc munkáját végzi? És ezen munka: a beáztatott agyag elkészítésétől kezdve a korongon vizes kézzel kidolgozandó — ugyanott szárítandó egész téli időn át — de nyáron is, esős időben és ugyanott festendő és ólom-mázzal beöntendő munka. Ezen munka folyton kigőzögésben lévén, minden ott tartózkodó egyné, a feleség, a szoptató anyja, a bölcsőben fekvő és még 2—3 nagyobb gyermek, ezek mind folyton beszívják ezt a kigőzögést, sőt az ólom-máz mérges porát is. S ezt nemcsak nappal a munka alatt, hanem ebéd alatt is beszívják, mert ott étkeznek mindnyájan, sőt többet mondom: az alvás alatt is, mert ott alszanak a nevezettek mindnyájan! Hogy mily veszedelmes környezet ez, csak az érti igazán, aki tudja, hogy a nyirkos agyagból elszálló vizgőz s az agyagban foglalt szerves anyagok bomlása fojtó, nedves párákkal tölti el a levegőt. A dohos légkörben felnövekedő gyermekek mirigyei megduzzadnak s ily módon keletkezik a tuberkulózis első betegsége, a gümőkór.

Ha a tisztelt olvasó ezen ijesztő látványt megismeri, akkor nem csodálkozhat többé, hogy honnét és miből erednek azok a sapadt arcok és a beteges kinézés úgy a gyermekek, mint az összes felnőtteknél és mi az oka a gyermekek megdőböntető halandóságának és a még életben levőknél az angorkórnak, siketnémaságnak stb.

Három fontos érdek: gazdasági, egészségi és művészi szól a mellett, hogy legrégibb iparágunkat a biztos pusztulástól megmentsük, addig, míg nem késő.

Ezen pusztulás ellen az én régi tapasztalatomból merített benső meggyőződésem szerint csakis egyetlen egy módon lehet segíteni: egy felállítandó modern közös műhely által, ahová mindegyik mester segédje, tanonca, sőt a munkában esetleg résztvevő asszony is reggel bejönne, munkáját végezné és este haza menne kicsi, szegényes, de

tiszta, száraz, nem füstözött lakásába s ott tiszta száraz ágyban kipihenné napi munkáját! Mondom, csak aludni menne haza. Bár jobb volna az étkezéshez is. De tekintetbe véve a sok idővesztelést, az oda és visszamenéssel nagyon bajos ezt megvalósítani, ezért különösen téli időben gondoskodni kell arról is, hogy a közös műhelyben egy elkülönített szabad helyiség is legyen, hol a mester és munkás munkakötegyét levette, hazuról jött ebédjét elfogyaszthassa.

Ez volna tehát az egészségi szempont, mely valóban már elkerülhetetlené teszi a műhely elkülönítését, illetve egy közös műhely létesítésének szükségességét.

Ami pedig a második, nem kevésbé fontos termelési szempont illeti, ezen csak egyetlen egy módon lehetne segíteni, ha egy közös műhelyben, úgy az agyaggyűrűgépek, mint a mázórló- és festékörlő-dobok, kelő transzmisszióval villanyerőhöz kötve, az összes fazekasoknak a szükséges anyagok a legkiválóbb módon, kevesebb idővel és nem nagy fáradsággal elkészítve, minden időben, állandóan rendelkezésükre állnának.

Mennyi idő és mennyi kéz maradna ezáltal szabad: a korong-munkához, a beöntés (engob) festéshez, mázólashoz és égetéshez!

És ez épen a csáktornyai fazekasok részére könnyen volna eszközölhető és alkalmazható, minthogy területén a villanyerő belevén vezetve, annak kihasználása csekély áldozatba kerülne! Sokkal kevesebbe, mint amennyi elpazarolt munkaerőt és időt nyerhetnének a többi munkához. Mennyivel többet készíthetnének és mily gyorsan végezhethetők az elvállalt árak szállítást és az időhöz kötött vásári munkát!

Ha ezen elvitathatatlan könnyítést a természetben mindegyik fazekas kezűjaink ki fogja számítani, akkor kevés megmagyarázandó maradt már nekem, hogy a várandó nagy előnyökkel szemben, egy ily közös-műhely létesítéséhez szükséges anyagi hozzájárulás nem is kerül áldozatba, hanem dús gyümölcsöző befektetésnek tekintendő!

Előre kell bocsátanom, hogy a szükséges építkezésre előteremtendő pénzösszeghez közvetlenül nem állami, sem közhatalósági segélyre nem lehet számítani. Segíts magadon és megsegít az isten! így tekintse ezen haladasi eszmének kivételét mindegyik fazekas mester és mindegyik járuljon hozzá saját filléréivel és így mindegyik saját gazdája lesz — saját birtokában.

Nincs kizárva ugyan, hogy a város határága hajlandó lenne a létesítendő közös

műhelynek való telket megfelelő helyen átengedni, sőt talán a terv kivételében a fazekasokat más irányban is támogatni, de fődolog az: hogy a helyi fazekasok összessége az évi hozzájárulást biztosítsa és akkor megvan az alapja az áldáshoz intézménynek a jelen működő fazekasok, valamint utódaik részére.

Farkasházi Fischer Vilmos
agyagipari tanár.

Farkasházi Fischer Vilmos agyagipari szaktanár úrtól kaptuk fenti szokat közlés végett, melyek az egész ország fazekas iparosainak helyzetére vonatkoztak s amelyekből kitetszőleg országsszerte általános szükség a fazekas, pazarlagnak körvonalozott tömörítésére és berendezésére. Megjegyezzük, hogy a felvetett tervet a kereskedelmi ministeriumban és helyeslőleg tudomásul vették. Kívánatos lenne, ha az eszmét nálunk is felkarolnák, a kivétel nem sok nehézséggel járna, csak legyen valaki, aki a dolgot a kezébe vegye.

Felvétel a csáktornyai m. kir. állami leányintézetbe.

A csáktornyai polg. leányiskolával kapcsolatos és fontos nemzeti missiót teljesítő internatus már egy év óta tölti be az erdekelteket nagy öröme és teljes elégedésére nem hivatását, melynek célja az, hogy a felvétel növendékek a polgári leányiskolában 4 éven át elvégezve tanulmányait vállás-erkölcsös és hazafias szellemű nevelésben részesüljenek s hogy állandó és a legdolgossabb felügyelet alatt egyszerű és házias életmódra szokjanak s így előkészüljenek mindarra, amiket tőlünk az élet nagyszükségletei megkívánnak.

Az internatusba az 1910—1911-ik tanévre felvételnék azok, kik az elemi iskola negyedik osztályát, továbbá azok is, kik a polgári leányiskola I. II. és III-ik osztályát elvégezték s orvosi bizonyítvánnyal igazolják azt, hogy teljesen egészségesek. A felvételre vonatkozó kérvények iskolai, születési és orvosi bizonyítvánnyal fölszerelve I. évi június hó 15-ig a polgári iskola igazgatójához nyújtandók be. A később érkező kérvények nem vetetnek figyelembe. A jelen évben már felvett tanulók szülői csak bejelenteni tartoznak, hogy leányaikat jövőre is beadják az internatusba.

A növendékek teljes ellátásban (étkezés, mosás, világitás, fűtés) részesülnek s ennek fejében havonként előre 40 koronát kell fizetniük. Az internatusban elsősorban muraközi és horvát-szlavonorsági szülők leánygyermekéi részére hat 200 koronás alapítványi hely tételével s így azon szegény sorsú, de jó előmenetelű és kifogástalan viseletű

Ne tévovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legkacacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Orvosok által ajánlva. Ár 720. — Kapható minden gyógyszerárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén, 3 dobozal ingyen postai szállítással. 637 34—52

tanulóknak, akik az említett alapítványi helyek valamelyikét elnyerik. — A teljes eljárási elvonként csak 20 koronát kell fizetniük. — Az alapítványi helyek elnyeréséért folyamodó szülők kérvényeiket a Csáktornyai Takarékpénztárhoz (1) Csáktornya képviselő-testületéhez (2) és a Dunántúli Közművelődési Egyesülethez (3) címezve szintén az igazgatóhoz küldjék be.

Megjegyzendő, hogy a D. K. E. által alapított három 200 koronás hely elnyeréséért csak nagy családdal bíró szülők leánygyermekéi folyamodhatnak.

Az internátusba fölvevő tanulóknak kivétel nélkül a következő tárgyakat kell magukkal hozniuk: 6 drb. inget, 3 drb. hálóinget, 3 drb. hálókötényt, 12 drb. zsebkendőt, 6 drb. nadrágot, 6 drb. alsóruhát 3 drb. színeset és 3 drb. fehérrel, 6 pár harisnyát, 6 drb. törököt, 3 drb. szalvétát, 1 drb. kismadracot, 1 drb. paplant, egy, legfeljebb 2 vánkost, 2 huzattal, 3 drb. lepedőt, 1 drb. pakrócot, felsőruhákat, kötényeket, kabátot, nap és esernyőt, cipőket, egy pár papucsot, evőeszközt, egy kis kávés kanalat, egy ivó és szájmósó poharat, egy mosdó tálat, fésűt, fogkefét, szappant, ruhakefét, tüt cernát. Továbbá a következő egyenruhákat: Egy sötét kék seviót szövet ruhát, rakott alj és matroz bluzzal, legombolható matróz gallérral kis kék zsinor díszsel. Egy fehér sötétkék keskeny csikos tenisz szövet matroz blouzt, kék zsinorral. — Egy fehér piké matroz ruhát himzsett bellettel, a többi iskolás ruhát tetszés szerint. Kötényeket lehetőleg sötétet, fekete és sötétzöld színből. Végül sötétkék kabátot, sötétkék matróz sapkát és nyárra fehér nagy szalma kalapot, fehér szallag díszsel.

Az internátusba felvett tanulók két urinál, állandó felügyelete és gondozása alatt lesznek.

Csáktornya, 1910. május hóban. A polgári leányiskola igazgatója.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Áthelyezés.** A földművelésügyi miniszter Szenteh Dezső a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetbe beosztott gazdasági szaknarrát a szolgálat érdekében Sopronba helyezte át s az ottani ág. ev. tanítóképző-intézetbe osztotta be.

— **Nyilvános köszönet.** Festetics Jenő gróf ur ömeltósága 50 koronát egyeskedett a helybeli Tűzoltó-egyesületnek adományozni, amelyért ez uton is leghálásabb köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

— **Esküvő.** Hoffmann Ignác helybeli kereskedő f. hó 16-án házasságot kötött Budapesten Stern Teréz kisasszonnyal.

— **Megyei rendes közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlését Árvay Lajos alispán elnöklésével f. hó 9 és 10-én tartotta. A bizottság ez alkalommal többek között tudomásul vette a helügyminiszter abbéli rendeletét, mellyel a vármegye alispánját a főispáni teendők ellátására felhatalmazta. A vármegyei távbeszélő hálózat létesítése tárgyában is tudomásul vette az alispán jelentését, mely szerint a f. évben a zalaegerszegi, novai alsólendvai és csáktornyai járásköz központjainak összekötései munkálatait a pécsi posta- és távirtda igazgatóság fogatosítja. Csáktornya nagyközségnek központi ingatlanok eladása tárgyában hozott képviselőtestületi határozata s a beadott felebbezés elutasítása mellett jóváhagyta a közgyűlés. Alsódomboru község képviselőtestületének a kavicsbánya átengedése tárgyában hozott határozatát, valamint megsemmisítette a belicai körjegyző választását. A közgyűlés határozat értelmében Muravid község képviselőtestületének iskolaépítés tárgyában hozott határozata az iskola jellegének megállapításáig függőben hagyatik. Végül a drávaszabolczi, muracsányi építkezések ügyében hozott képviselőtestületi határozatokat a közgyűlés jóváhagyta.

— **Pályadíjat nyert övönő.** A Kisdénevelők Orsz. Egyesületének pécsi kongresszusán az egyesület által kitűzött egyik pályadíjat Hüll Cecília csáktornyai áll. övönő nyerte el. A pályátétel a tornatanítás anyaga a kisdénevelő-intézetekben volt. Hüll Cecília a 40 K-ás első díjat nyerte el. „Ép testben ép lélek” jellegű munkájával.

— **Választási mozgalmak.** A választási mozgalom a csáktornyai választókerületben is megindult. A hét középpolg. hivatalosan csak a nemzeti munkapárt bontott zászlót, de csütörtök óta a függ. párt is megmozdult. A munkapárt dr. Hájós Ferenc csáktornyai ügyvédet jelölte, aki f. hó 16-án programbeszédet is mondott. Hájós Ferenc beszédjét nagyszámú közönség hallgatta meg a Zrinyi-szálló nagytermében s az elnök, tetszéssel fogadta. Kivüle Terbócz István volt képviselő s Wollák Rezső is beszélt. A gyűlésen megválasztották a párt ügyeit vezető tisztikart s megalakították a párt végrehajtóbizottságát. A Hájós-párt akcióját már megkezdte s Hájós Ferenc sorra járja a választókerület egyes községeit. A függetlenségi és 48-as pártnak dr. Tamás János perlaki ügyvéd a jelöltje. Tamás János dr. a kifüggesztett falragasok szerint ma d. e. 11 órakor mondja el programbeszédjét a Zrinyi-téren, esetleg a Zrinyi-szálló nagytermében. Hallomás szerint a néppárt is lép akcióba. Mindenképpen heves választási küzdelmeknek nézünk elébe. Ugyancsak megindult a mozgalom Muraköznek a letenyi választókerülethez tartozó alsó részében is. Itt három jelölt küzd a mandátumért: Dobrovics Milán, a volt függetlenségi képviselő, dr. Szabó Albert néppárti programmal s Zalán Gyula dr. mint munkapárti képviselőjelölt. Utóbbinak a muraközi községekben sok híve van annak a népszövetségnek révén, mely Muraköz alsó részében a Hirschler-családot környékezi. — Muraköz egyrésze az alsólendvai választókerülethez is tartozván, ennek választási hulláma Muraköz területére is átszappnak

Egy gróf nevelése.

Iria: **Pedagógus.**

A szegény »okleveles« jelentkezett az előkelő úrnál, aki apróhirdetés révén preceptort keres a 12 éves fia számára.

— Gyermekem egy kissé elmaradt — mondja az előkelő úr.

— Sietve hozom be az elmulasztottakat, gróf úr — válaszolja a szegény okleveles. Különösen ha a tanítvány intelligens.

Már mért ne lenne intelligens az én fiam?

— Kiált fel a gróf megütődve.

— Éppen ezt bátorítottam kérdezni — hangzik az alázatos válasz.

— Mire akarja tehát a fiamat tanítani?

— Amire gróf úr parancsolni méltóztatik.

— Semmi erre vonatkozó különös parancsom nincsen.

— Bizonyára irodalmi férfiúvá akarja a kis gróf urat kiképeztetni?

— Oh, ez nem a legfontosabb.

— Tudóssá talán?

— Semmi esetre! Csak annyit tudjon a fiam, amennyire feltétlenül szüksége van olyan világi fiúnak, aki előkelő nevet és majdan háromszázezer frt. jövedelmet örököl.

— Háromszázezer forint jövedelemmel bizony szépen rendezheti be az életet...

— Ez az én meggyőződésem is.

— Egy kis latin nyelvet tehát?

— Sok latin. Szent Péter szereti a mi családunkat.

— És valamit görögöböl is?

— Sokat a görögöböl, van egy nagybátyám, aki örökséget hagy rám, az rajong a hellenekért.

— Előnyöket?

— Valamennyit. A grófnő azt kívánja, hogy a fiam minden követségeken megforduljon.

— Az irodalmat okvetlen szükségesnek tartom.

— Mondjuk tehát az irodalmat is.

— Ami pedig a matematikát illeti...

— Az elmaradhatatlan. Nincs szomorubb alak az olyan főúrnál, aki számolni sem tud, professor ur.

— Ez az én meggyőződésem is.

— Nem lehetetlen, hogy egy nap a fiam a Teréziánium intézetbe fog kíváncskozni: ez már családai járvány nálunk.

— Ez esetben nem szabad elhanyagolnunk az algebrát és a geometriát sem.

— Természetesen.

— Valamint a kémiát, fizikát és a csillagászatot.

— Ön megfedkezett a rajzolásról.

— A végére tartogattam.

— Zenével táncsal és vívással önnek nem kell foglalkoznia.

— Hálásan köszönöm gróf úr, mert bevalom. keveset értek ezekhez a dolgokhoz.

— Apropos, a tornászással tisztában van?

— Csak elméletileg.

— Az nem elegendő, no de nem baj, elengedem, mert ön különben tetszik nekem.

— Nagyon kegyes gróf úr.

— A feltételeimet ismeri?

— Az intendáns már megemlíttette.

— Megfelel önnek?

— Oh... igen.

Félév múltán a tanár jelentkezik a grófnál.

— Beszélni kíván velem uram?

— Igenis gróf úr, panaszoknál jöttem.

— Nincsen talán megelégedve a tanítványával.

— Ellenkezőleg gróf úr, a kis gróf igen kedves gyermek és eléggé igyekvő is.

— Annál jobb! Talán valaki ellen a házamban van panasz?

— Oh nem! gróf úr, egész háza minden lakója a szeretetreméltóság maga. Mindenen megérik a gróf úr izlésének hatása.

— Az ellátásban van talán kifogásolni való.

— Oh, az kiváló.

— A szobája?

— Éppen megfelelő.

— Tehát mi a baj?

— A javadalmazásom gróf ur...

— Ah! kevesli?

— Nem, csak neveltségnek találok.

— Hogyan? Atyám nevelője, aki pedig kiváló férfiú volt, 100 koronát kapott, akiből kétszáz közzoktatási miniszter lett. Önnek uram, 1200 koronája van és panaszodik?

— Nem panaszodom, csak kifogást emelek.

— Mért nem kifogásolta a belépésekor?

Nem szeretek kétszer visszatérni egy már befejezett dologra. Szólt volna azonnal és én bizonyára engedtem volna, az ön kívánságának.

— Akkor azonban nem tudtam még.

— Mit nem tudott még akkor?

— Azt, hogy Tony, aki az ön csikáját neveli, éppen tizszer annyi fizetést húz, mint én, aki az ön fiát nevelem.

— De hisz az nem mindegy!

— Bocsanatot kérek: csak annyi a különbség a kettő között, hogy Millifler intelligensebb lévén az ön fiánál, Tony-nak kevesebb a gondja, mint nekem a vikonttal.

— Azt hiszem, fölösleges megemlíteni, hogy a szegény oklevelesnek nyomban kitétték a szürét.

— Hová ment? Mit mivelte tiz éven át?

Ezek az ismeretlen részletek nem sokat nyomnak a latban.

Fontos tudni csak azt, hogy egy kerület választói az okleveles feltölték a parlamentbe, a kerület képviselőjévé.

Alsólvándv az időszerint is több jelölt vesz részt a küzdelemben: Nyári Béla a régi néppárti jelölt s ellenfele, Fuss Nándor oltani gyógyszerész, munkapárti programmal. Festeltis Pál gróf, kinek szép kilátásai voltak megválasztásához függetlenségi programmal s kinek különösen Muraközben volt sok híve, a napokban a jelöltségtől visszalépett. Helyébe, úgy halljuk, Hajós Ignác dr. zalaegerszegi ügyvéd lépett fel szintén függetlenségi programmal.

— **Szenteh Dezső** gazdasági szaktanár áthelyezése kapcsán városunkban azon hír terjedt el, hogy az áthelyezés politikai okokból történt. Utána jértünk a dolognak és meggyőződünk arról, hogy ezen áthelyezésnek semmiféle politikai vonatkozása nincs.

— **Közgyűlés.** A Dunántúli közművelődési egyesület f. hó 17-én előbb választmányi, utóbb közgyűlést tartott. A gyűlésen Batthyány Pál gróf, a volt főispán elnökölt, a titkári jelentést Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő terjesztette elő. A titkári jelentést bő kivonatban jövő számunk hozza.

— **Magántisztviselők nyugdíjgyesülete.** A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyesülete f. hó 29-én d. é. 10 órakor Budapesten tartja meg az évi rendes közgyűlést. Az egyesület vagyona 6 és fél millió, évi bevétele megközelíti az egy milliót s így látható, hogy az egyesület a fejlődés útján halad.

— **Halley üstökös.** A Halley üstökös, amely hónapok óta izgatta az emberek beteges fantáziáját, végighuzta csóváját a földgömbön s a jó földgömbös ennek dacára forog tovább anélkül, hogy az üstökös csíngőzött volna. Az üstökös elvonult a Nap korongja előtt anélkül, hogy bármiféle zavart, vagy legcsekélyebb rendellenességet idézett volna elő. Eközben az üstökös egy percig sem volt látható, pedig nálunk is sokan fennmaradtak, vagy felkeltek éjjel, hogy az üstökös megjelenésében gyönyörködjenek s szem-

tanui legyenek azoknak az égi tümenyeknek, melyeket a csóva okozhatott volna. De semmi se történt, csak a Vénusz csillagot s ragyogott a tiszta kék égen, talán szebben és fényesebben, mint egyébkor szokott. Az egész éjjel semmi olyan nem mutatkozott, ami az üstökös valamiféle hafására engedett volna következtetni. Egyedüli abnormitás az égboltozat a holdudvar volt, melynek azonban halvány rózsaszínű udvara sem volt okvetlenül okszerű összefüggésben a Halley-üstökös elvonulásával. Az üstökös ezentúl a keleti égboltozaton lesz látható. Ma 9:56, holnap 10:23 órakor az lkrek csillagképben lesz látható; 24-én ellenben a Rák s 25-én a Kigyó csillagképben, ekkor 11 óráig látható. A legszebben Urnapján fog tűndökkölni, amikor fénykép-felvételeket is készülnek róla venni.

— **Jegyzők internátusa.** A dunántúli községi és körjegyzők Győrben jegyzői fiu-internátust szerveznek, mely e folyó év szeptember 1-ével megnyílik. A betűgyminiszter az alapszabályokat jóváhagyta s az ápril 30-iki gyűlés az internátus megnyitását elhatározta. A teljes ellátás havi 40 K lesz. Összesen 45 gyermeket vesznek fel.

— **Megemmisített választás.** A leköszönés folytán üresedésbe jött belicai jegyzői állást január 15-én töltötték be választás útján. A folyamodott 4 pályázó közül Kopjár Lajos oltani helyettes jegyző és Matkovics Lajos okl. jegyző között történt a választás. A helyettes jegyzővel szemben, egy szavazattöbbséggel, Matkovics Lajos lett az új jegyző. Miután a választást megelőzőleg nagy korteskedések folytak s a választók a választás folyamán is pressió alatt állottak, a kisebbségben maradt párt a választást a vármegyei törvényhatóság bizottságánál megállapította. Hogy alapja volt a felebbeszések, kiténik a törvényhatósági bizottság döntéséből, mely f. hó 10-én megtartott gyűlésén a megejtett választást a felhozott indokok alapján megemmisítette s új választást rendelt el.

— **Tíz éves találkozó.** A csáktornyai polg. iskolába az 1900-ik évben járt hatodik osztályu tanulók a tanév végén abban állapodtak meg, hogy tíz év után Csáktornyán, az anyaintézetben, találkozni fognak. Ez a tíz év most járt le s a megállapodás szerint Pünkösöd vasárnapján jöttek össze az akkori tanulók, most már állásban levő komoly férfiak. Az összejövetel elnöke Baán Ernő komáromi postatiszt volt, aki a költött szerződés értelmében az összehívást teljesítette. Kivülről még megjelentek: Mráz Kálmán bánlornyai s Feisz László murabaráti körjegyzők, Marinovits Ferenc drávavásárhelyi közs. jegyző, Pálinkás Sándor stridóvári aljegyző, Németh Viktor városi irnok. A meg nem jelent három tanuló közül kettő kimentette magát. A megjelentek a polgári iskolában gyűltek össze, ahol Pataky Kálmán jelenlegi igazgatónál tisztelegtek, majd a volt igazgatónál, Pálya Mihálynál tettek tiszteletöket. Délben közös ebédre jöttek össze a Zrínyi-szálló éttermében s egyben elhatározták, hogy öt év múlva ismét találkozni fognak.

— **A szentlonai lóvásár** ez évben f. hó 24-én tartatik meg.

— **A varázdini gőzfürdő** javítása befejeztetett és f. hó 21-től kezdve mindennap nyitva van.

— **Lófogatások figyelmébe.** A csáktornyai önkéntes tűzoltó-egyesület választmánya közhírré teszi, hogy tűzvész esetén azon lófogatás, — legyen az akár helybeli,

akár vidéki, — ki a tűzoltói szerlárhoz elsőknek érkezik s az első zserit a tűzhöz szállítja: 10 K, a második: 6 K, s a harmadik — esetleg fölösleges fogatos pedig 4 K jutalmat kap a tűzoltópénztárból. E jutalmat a tűzoltóság megadja bármely hitvány tűzesetében is, sőt még vak tűzilármára is.

Nemkülönben tűz esetén a lakók kötelesek saját sajtáiraikkal, kannáikkal s egyéb vízfordó eszközeikkel a tűzoltóság segítségére sietni s a vizet mindig a tűzoltófejszemből medencébe hordani mindaddig, míg az szükségesnek látszik.

— **Loesett a lórol.** Kanizsai Tamás 13 éves ligetvári fiu arra kérte a 16 éves Habus Ferenc pajtását, ki 2 lóval ment az utcán, engedje meg neki, hogy az egyik lovat ő nyargalhassa; de veszté, mert lebukott a lórol s a szenvedett agrárkódástól néhány óra múlva meghalt.

— **Savoy.** nagyszállóda Budapest, VIII. József körút 16. a Nemzeti Színház közvetlen közelében. A Főváros legjobb és legmodernebb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden ábrán. Szobák 3 koronától feljebb. Elsőrangú étterem.

— **Vizbefutó gyermek.** Szomorú esetről értesítenek Muraszardahelyről. Tanai Antal ottani áll útmester 6 éves Kálmán nevű kis fiacskája pünkösöd vasárnap délután 4 óra körül bányájával a Murába torkoló jelentékeny névtelen patakocsa partján játszott. Játék közben a part egyik mélyedésében egy csirkehullát vettek észre, melyet bottal piszkálni kezdtek. A kis Kálmán ezalatt egyszóvalát elvesztvén, belebukott a patakba, mely azonnal elnyelte. A patak a Mura magas vízállása következtében annyira meg van dagadva, hogy szinte egy szüln van magával a Murával s így a patakba esett kis fiú tulajdonképpen a Murába esett. A szerencsétlen szülők, kiknek 10 gyermeke mellől a kegyetlen sors egyik kedves fiúkat ily módon elragadta, kétségbe vannak esve; növeli fájdalmukat az a körülmény is, hogy a kis fiú tisztességes temelése föl nem gondoskodhattak, mert a Mura hullámai úgy elsodorták, hogy a leggondosabb keresés mellett sem akadháltak holt tetemére.

Szerkesztői üzenetek.

— **P. Gy. Kotor.** Köszönjük a tudósítást, de sajnálatunkra nem közheljük. A választási mozgalmakról megirt tudósításainkban nagyon szűk korlátok akadályoznak véleményünk szabad megnyilatkozásában. Azoknak nagyon is tárgyilagosságnak kell lenniük, hogy semmibe bele ne botoljunk. Kauciót nem tettünk le, tehát politizálnunk sem szabad. Az Ön közleménye meghatározott, bár jogos állásfoglalás volt az egyik jelölt mellett, miáltal referatája határozott pártviszontet és így politikai jellegűt nyert. Ezért mellőztük.

Nőlgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy úri, női divat kalap, cipő és rövidáru raktáramat, diszített női kalapokkal, formákkal, valamint virág- és szalagdiszettekkel kibővítettem, miből állandóan nagy raktárt tartok. — Nap- és esernyők áthuzása az alsólvándvai „Hungária” ernyőgyár részére felvétetik.

Szives pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel:

Kelemen Béla.

Másnap a gróf, aki valamelyik nyugati kerületet képviselt, mosolygva így szólította meg:

— Ha nem csal az emlékezetem, kedves kollega úr, azt hiszem még nem volt szerencsém önnel találkozhatni?

— Pedig tíz év előtt már volt dolgunk egymással gróf úr.

— A régi parlamentnek volt tehát a tagja? Valóban nem emlékeztem önre. Bocsánat.

— És mintegy mentse föl a feledékenységének, a gróf udvariasan megjegyezte:

— Ön oly fiatalnak látszik!

— Hál Istennek nem voltam tagja a régi háznak; de igen tagja voltam tíz év előtt az ön háznak.

— Ugyan! ön tréfál?
— Éppen nem. Szerencsém volt a kis Pál nevelőjének lenni.

— Igaz ez? — kiáltott föl kacagva a gróf.
— De csakugyan! most megismerem: ön volt az az eredeti ember...

— Igazságos.

— Nem: eredeti. Megtartom ezt a szót. Ön volt az a professor, aki elhagyta a házamat...

— Mert Tony, a jokey, aki a csikót nevelte, éppen tisztereséget kapta az én fizetésemnek.

— Igen, igen, emlékszem már. És lássa kedves kollega úr, nékem volt akkor igazam és nem önnek. Bebizonyítsam?

— Kérem.

— Nos, Mirlifler egy milliót szerzett nekem, sőt szerez még egyre: míg ellenben a fiam eddig-
előre fölvette már az anyja örökségét és tetejébe még félmillió adósságot csinált. Mit szól ön ehhez.

— Azt mondom, hogy ez így rendén van. Ön rosszul fizetett, a fia tehát rossz nevelésben részesült.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Preplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini brojevi koštaju 20 fil.

Obzname se poleg pogodba i fa
raunaju.

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:

PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Naša deca u meštiriji.

Pital me je jedan đororodec vu listu, da zakaj bi dal školati svojega sina. Morebiti da ste i vi dragi čitatelji spazili moj odgovor vu novinah. Odgovoril sam mu da ja neznam kćemu je njegovomu sinu volja a zvun toga neznam, kak niti on sam otec nezna da jeli bi iz njegovog sina postal on človek za kojega bi ga otec hotel videti.

Neda mi mira misel, i zato budem malo obsirneše pisal od ove stvari. Imel sem dijaka koj je bil pod mojim rukami najbolši dijak iz čeloga obraza se mu je vidlo, da je spameten. Otec, bogali poljodelavec ga je odnesel vu školu. Dal ga je na koštu k jednoj cipelarskoj familiji. Sin se vučil marljivo. Ali cipelarova žena ga je s cukorom i zevsim tak dušo vabila, da je bez volje otcove doma ostal pri cipelaru i inoš postal. Otec se čohal i čohal, ali sin je tak odlučno govoril, da tu nitko nikaj neće moget. Sin je postal cipelarskim inošom. To vam je samo pelda dragi moji, da človek nezna vu kakove ruke čojde njegovog dēte i kak se more odvrnuti od knjige.

Nezna nigdar človek naprē iz koga što bude postal. To nije nikomu na lice zapisano. Ali još dobro je bilo, da je ovaj dečko još za vremena oslobodil oca od velikih stroškov, jer to bi moget i za dvē-tri ljeta načiniti da inošom postane, onda bi otcu već velike peneze koštal, pak ipak bi samo cipelarski inoš bil.

»Samo cipelarski inoš!« To je ono, da prisane još ljudi meštiriju negleduju za pošteni posel. A to je jako žalostno. Pri nas su samo

poljodelavci i gospoda ljudi Meštre još mnogi za nikaj držiju. Ali morem vam reći, da nema lepšega posla, kak je meštrov, sigurno koj se razme vu svoju meštiriju. To se dēnes i najbolje zplati. Samo naj za takvu meštiriju se daju, koja je vrēdna i na kojih još nije vnošo meštrov.

Dēnes ako gledimo meštrije, moremo reći da su one meštrije prve, koje želježom dēlaju. Špolari, gēplakatoši, kovači imaju dēnes dobru meštiriju i dobre dohodke. Ali i bādogoši (špengleri) se nemoreju reći za hude meštre. Tu su vužari, remenari, kužnar, cipelari, malari, ova svaka meštirija je vnošo vrēdna. Jako se splati farbarija. Farbarov je jako malo a potrebni su. Klobučari, vurar, tišleri, kolari su takaj jedni zmed prvih meštrov i jako je dobro, ako deca na to meštiriju imaju volju.

Vidite dragi roditelji, na kojih mestah si sve more priskrbeti jeden pošten človek kruha. Nemora svaki biti poljodelavec ali nemora svaki biti gospou. Za gospona se samo on naj škola, koj sigurno ima volju i pamet k tomu. Koj nema volju, njega dajmo vu meštiriju ili za trgovca izvučiti.

Vnogi i vnoši roditelji rivaju svoje dēte, koje niti nema pamet, niti volju i hoćeju da bude gospon iz njega. Takov najvišeput dalje nedojde kak do pisara. Postane pisar i onak se muči črez ljeta i ljeta. Jeli mu nebi bilo, da bi mešter bil postal i sa malimi novci meštiriju počel, oženil se dobro i potlam bogat človek postal? Koliko i koliko meštrov poznam ja, koji su se ničir: počeli i dēnes imaju hiže vu varaših. Sigurno samo takovi, koji nelumpaju, nego

svaki krajcar prišparaju. Vu vnoših i vnoših varaših je takov pošteni mešter daleko došel i potlam su ga i za purgarmeštra izabrali.

Istina, da je tomu i nekaj drugo krivo, da naš narod nema volju k meštiriji. To bi najprije morale csáktornyaiske šparkasse vu svoje ruke prijeti. Jer Csáktornya je već veliki varoš, ali zvun melina nema nikakve fabrike. To je jako žalostno. To bi trebalo onim, koji peneze imaju i najpredi pak tri šparkasam vu ruke prijeti i čim bolje se trsiti, da se ustrojji fabrika vu Csáktornyi. Tak bi i naš narod dobil volju bolje k meštiriji, vnoši bi si vu fabrikah našli kruh i nebi se jih tuliko rivalo vu škole za gospodu, jer bi oni, koji nemaju za to volju našli i vu meštiriji svoj stalš.

Medjimurje je jako gusto nastanjeno, nije čudo, da se trsi jih čim više i drugač kruh si preskrbeti, kak sa poljodelstvom. S jer si doma nemore priskrbeti bogateši ide vu školu, a siromaškeši na streku. To je jako pogibeljna stvar i jako bude dobro, ako si malo bolje premisljavaju oni, kojim je treba da si premisljavaju.

Vu Austriji kraj Ensa vu svakoj hiži kovaju ocelnate nože, dēlaju črenja i svakovrstno domaču meštiriju tiraju Bogali su. Pri nas smo još tak daleko nē došli, da bi poštuvali meštverski stalš.

Ali k tomu je vrēme treba. Naš list je zato navēk bil za narod i bude za narod, pak budemo mi već navuka dali našim čitateljom na svako pitanje vu koju meštiriju si naj daju sina.

Meštirija je dēnes vnošo vrēdna.

Nemilosrdni vierochnik.

Kniekom sudcu, koj nije bil samo radi svoje pravčnosti i točnog vršenja službe na glasu, već i radi dobrog srca i darežljivosti došel je niekog dana sam ob sebi, iz nebuha nieki skitalac, koj se je po selih od kuće do kuće skital, a na kojem je sve kazalo svoju znatizeljnost.

Jer tu su prvīc bili lasi, koji su mu ukočeni na glavi iz luknjah podera-noga škrijlaka znatizeljno u sviet van lukali; onda su bili znatizeljno oba lakta na rukah, pak su stoga rubaču i rekla prodrla, za da se užiju friskoga zraka te si jedno malo biel dan i svietlo sunce pogledaju; zatim su koliena od same znatizeljnosti si na hlačah svako za sebe jednoga obloteca predrla, za da vide kak kaj ide po tom čalarnim svietu i konačno su nožni prsti na čizmah, kroz luknje daleko van porinuli svoje vrate, za da iz daleka već vide kamena, koj na putu čvrsto stojeći, na vlas čeka, da se u ojeđa trknu.

Pak auda je i taj skitalac med tolikemi svojimi znatizeljnim i sam postal znatizeljtan te bi za sve na svietu bil želēl saznati, jeli

gospodin sudec uvijek samo zapira, ili jeli negda ponegda i svoju novčarku odpira, ako mu čoviek onak pristojno i pošteno se predstavi.

Ja mislim, da moji vriedni čitatelji već pomalo i iz daleka sumnjaju, a to punim pravom, da će taj skitalac s nekakovim, Kerempuhu Petrici sličnim komadom na mejdan izajti, a takove čoviek nesme zamierjati.

Pak tako je i bilo,

Dojde tu taj skitalac, kojega hoćemo Šamerajzl nazvati, k sudcu, te mu veli:

»Gospodine sudce! Ja se moram žuliko pritužiti proti jednomu tvrđoga srca vierochniku, koj me posvuda proganja, nečoviečno tierja te nepozna nikakovo smilovanje, makar da ga kak prosim i za milost molim!«

»No, samo rećite sve.« — odgovori sudcu, — »sve i svaku najmanju, krivicu, koju vam čini, ovde dojde svaki do svojega prava.«

»Je,« — veli Šamerajzl — »to je bezobrazno, kak on smenom postupa, a najviše me pak boli to, što je to na nieki način nasliedni dug, kojega imam još od svojih roditeljah, a on ga sad bezobzirno naj-

većom strogostju terja. Sad me hudla i muči još od mojeja dietinstva pak do danas, a na kaj me je već spravil, to morete eto na mojoj osobi videti! — Kada su moji roditelji umrli, Beg njim daj pokoj viečni, imal sam još kuću, dvor, gruntić i u stali na dvoru tri krave i dva vola, k tomu nekaj polja i za kućnu potrebu šumu. On pako si je komad za komadom iz stale za se vzel, potlam i zemiju za zemljom a na koncu i šumu, mene pak je protiral iz mojeg vlastitog posieda, pak, promislite samo njegovu bezobraznost, niti mi nije lonca na komenu, niti žlicu u zdeli, niti postelj za spati, dapače, niti mi kaputa na tielu nije ostavil!«

Na to sudac srdito skoči sa stolca i ozlovoljen reče:

»Ha, to pak neide — to nesme biti! — Za to imamo zakone i paragraphe, da se nikomu nesme neobhodno potrebno za življenje uzeti.«

»Ah,« — veli Šamerajzl — »Kaj se on brine za vaše zakone i paragraphe! Taj lopov nepozna niti zapovied niti prepovied, i mnogi sede u tamuicah, koje je on svojom nezasiljivostju u nje spravil. I mene je

Plodidba svinjah.

iz okolice Stridóvára.

Opet se mi je pružila prilika dragi Medjimurci, da vas pohodim z malimi redi mojega pisanja, ako ravno znam, da budete toliko marali za ova navuk, kak Mesec na psa, koj po noći laja nad njim iz lastovite probe svojega Gospodarstva. Ne iz knjige znam, kak meni, tak i drugomu je krivo neznanje, da mu ide huje, a ne bolje, ovo polvrđi poslovica, koja veli: svaki človek je svojoj sreći sam kovač. Da je dan danas teško gospodariti, ovo je svim dobro znano, posebno malomu gazdi kak se mi u našoj okolici imenujemo: Kmeti.

Najhitresi i najkaksi dohodek smo do vezda imali od svinjah. A ova je pod zadnje vreme počelo pešati, na ti način, da nam ovd, pak ondi mali prasci ništ nevaljaju, samo se sušiju i nemaju nikakvoga odraska, poljek dobre hrane, i dvorbe. Gazdarica odmah počne sumiti, da je toj nesreći kriva huda suseda, iliti copernica. Posebno je ova Gospodarstvena grana bolje u ženskih rukah, koje brž rado prejdu na praznu veru, a muž koji se nič neće vućit, njoj još potvrđi i tak si dozeneju jednu babu, koja njim dobro zvrćati žepa i napuni glavu još zvekšim neprijateljstvom. Takvomu slučaju bil sam ne davno svedok ja sam, akak sem ove dneve čul, se dogodiju u višeh mestah naše fare takve tragedije. Proti ovomu zlu imam samo jedno vraćto, i to, da su prasic a i merjasec to jest otac i majka u bližnjem rodu s kupa puščena, i ovak je krv slaba iliti siromaška. Zato se nemore razvijati prase, nego se suši, posebno se ovo bolje opazilo vezda, kad su svi kanžori za plodidbu u domaćem krugu vzeti, pak je sve na križ vu rodu.

Zato je prije bolje bilo, dok su gospodin veliki sudec Kolbenschlag bili još u Čakovcu, kakti presednik varmegjinskoga gospodarstvenoga društva, koji nisu delali povolji ljudstva, koje itak nerazmi, što je bolje, nego pod silom za dobro bil. Ljudi! zato ja mislim, da bi se občine, u kojih vlada ova nevolja, još jedanput pobrinule za stranijske kanžore, i svaka sebe doli zaprla, da ne bi nas kriš gonili prasic.

A kada pak bi mlade matere zrasle,

onda bi lahko občine menjale kanžore, jedna drugoj. Opet ne bi trebalo kupiti, jeden kanžor dugo traje dok se prasic sletno menjaju: da 3 do 4 leta stare već koljemo, a mlade 8 i 10 mesecov pripuščamo.

Dragi Medjimurci ovo sem vam iz ljubavi do šunke napisal, koju rad imam. Ako pak budemo na dalje samo cuprije vraćili, zginula bude šunka i žganci budu suhi!

Kutnyák Simon

Politički pregled.

Zbiranje ablegatov bude 1-ga do 10-ga juniuša. Po celim orsagu je veliko krtese-ranje i blizu 900 kandidatov se bori da dobiju ablegatski list, tojest da postaneju ablegati. Tisza, Kossuth, Apponyi, Justh po orsagu ideju i govore držiju.

Na mnogih mestah socialisti změšaju govore jer buku napraviju, ali krvanje je i tak veliko. Na više mestah se i to dogodi, da se ljudi sa noži boriju, pa se je i smrt već dogodilo vu velikoj borbi.

Vu Budapešti je skupna ministerska skupština bila, na kojoj su bili i zajednički ministri i austrijski ministrepredsednik nazočni.

Njegovo veličanstvo kralj bude koncem ovoga meseca vu Bosniju putuval, gde se već sada jako spraviju, da cim lepše primēju viadara. Kralj bude tri dni ostal vu Bosniji, pogledal bude Sarajevu, Mostara i lližda kupališće, a zatem bude išel vu Beč.

KAJ JE NOVOGA?

— Zbiranje ablegatah. Vu celim Medjimurju se je pak zdignul, da se oko onih kandidatah s koji, koje za ablegate zbirati hoće. Medjimurje k tremi kotarima spada, tojest na sredini je Čakovečki kotar severna stran k Alsóendva, a iztočna stran k Lerénye spada. U Csáktornya su do vezda dva kandidata, i to Hajós Ferenc dr, čakovečki fiskaliuš kak vladin kandidat, a od stranke neodvisne 48 me je Tamás János dr. preločki fiskaliuš gori stupil. Hajós Ferenc je 16-ga ovoga meseca držal svoj programm govor i sada se vrlo vozi od sela do sela, da ljudi na svoju stranku dobi. Tamás János

denes bude držal svoj govor ob 11-ti vuri na Zrinyi-ler zvanom trgu poleg velike krtče. Vu dolnjem Medjimurju su se za mandát tri kandidati boriju: negdašnji ablegat Dobrovics Milán od 48-me stranke, i dr Szabó Albert pak dr Zalán Gyula. Prvi je kandidat pučke, a drugi vladne stranke. Ovdje bude velika borba, jer Zalán je sin Hirschlera, koj je jako poznat bogataš občine Alsódomboru, Kotor, Muravid i čele okolice. — Vu Kotoru Alsóendva su dva kandidata uboju, pak se jako boriju za votuma. I Fesletits Pál grof je bil treći kandidat od 48-me strani, ali on je ove dneve odstupio. Na njenom mesto je pak dr Hajós Ignác stupio fiskaliuš iz Zalaegerszega, koj se pod 48-om zastavom bori, da lendavski ablegat bude. Zbiranje bude 1-ga juniuša.

— Arendaš. Gasparits Márton si je vu Budapešti zel jednu sobu vu arendu. Petdesetletiri ljet star jaki človek je misli, da k sobi i devojka ide, pak je zato gazdove četirinajst ljet staru kćer tak dugo vabil vu sobu dok ju je dovabil a zatim pak premo-ral sa velikim kričom puće. Redarstvo je beštijalnoga človeka primilo i zaprl vu rešt.

— Na posudu je prošil. Znamenito je kak je već razvuzdani svet. Jeden potepuh je vu Budapešti već vu Kőbánya zvanim delu grada pred jednim pivu Majke Božje postal i počel peršelja (sparavcu) koj je tam bil zato, da pobožni ljudi svoje daenutri metneju — sa jednom gletvom razr bijati. I po ruki mu je išlo peršelja doli zeti. Ali rendőr ga je spazil i peljal ga je pred kapitana. To se je potepuh stēm branil, da je on samo od Majke Božje na posodu prošil peneze i jer ona nikaj neje rekla si je misli, da se nebude nitko protivil tomu, da si posudi par krejcarov od Majke Božje Fakina su zaprl.

— Harajući viher. Južno magjarsko okolice je strašen veter 3 dni ništli i neizmerne kvare preorukuval. Okolo Verseca je strašna toča sve vu zemlju zabila. Veliki viher je kvara delal vu Csakovi, Delta, Vingi. Vu občini Hódos je tak veliki prolom oblaka bil, da je iz jednoga brzuljaka doli tekuća voda jednu čordu ovcah sa pastinom vu dolinu poplavila. Vnogo ovce i pastir su zginiuli. Kroz Nyiregyháza je velika bura pre-

jednoć zavel taj zločinac, da sam u grofovju šumi jednoga zaja u drotenu zamku vlvil, pak sam moral za to tri mieseca u zatvoru odsedeti. To je strašen zavoditelj! — Zakoni?! Zakoni vele, da državni gradjanin mora svoj mir imati, ali on . . . on mi neda niti po danu niti po noći mira, uvijek mrmija na me, da niti po noći nemogu spavati. Zakoni takaj vele, gde nema ničesa, tam je i cesar pravdu zgubil. Cesar . . . moguće, ali on bogme ne; jer baš one, koji nikaj nemaju, baš one najviše proganja i muć. Pri bogataših, koji ga vode kpošteuu nametanomu stolu finemi jestvinami i pitvinami, tam se on posve drugoje ponaša, tam on nenapastuje nikoga, kak to med siromiki čini, tam se samo tali od vugodnosti, milhija i zadovoljnosti, . . . tam se on čuti, kak bubrek u loju.

»No — veli sudac, te je bil ves zarezan u licu od srditosti — »no, taj mi samo neka pred oči dojde, taj tvrdoga srca stari užuraš! Tomu ja već nekaj postenoga nadrobim u juhu, tomu ja već blagoslovim jelo i zasladim pilo, da mu ga bu na dugo dosta! »

Na to Šamerajzl cmokne jezikom i veli,

da takove rieči, o udrobljenoj juhi, blagoslovljenimi jestvinami i fino zasladjenimi pitvinami su njegovomu vierovniku povoljne, pak ako ga gospodin sudac pozove k obedu, to će se on sigurno pti jetu junacki izkazati. Ali da bi mu dosta bilo, tomu se nije ufati; jer to je jedan gladuš i pozderuš, akoprem je već pod stanovitimi okolnostmi se i s hrušći i lojenemi sviećami hranil, ali to su bile takove okolnosti, da do drugoga ničesa nije bilo moguće se dovinuti, a prirećje veli, da vrag u sili i mube jede.

Sada se je sudcu činilo, da tužitelju nisu svi kotaci u glavi dobro namazani, jer neka neidu onak u redu, kak bi inače normalno moralo iti, pošto on svojemu neprijatelju hoće dobar obed priskrbeti. Anda se opita za ime i stan toga vierovnika, za da ga može osobno izpitati, u potrebi ga pod iztragu staviti i ovak celoj stvari na konec dojt; dečko pak je rekel, da pozivana okrivljenika nije potrebno izdavati i simo ga pozivati, jer ga je on odmah sobom uzel odnosno sobom uzeti moral, pošto se ga isti još od prvoga cekanja materinog mlieka, kakti klopec drži i niti za čas samo neće od njega se oddružiti. Taj tvrdoga srca

vierovnik nije nitko drugi, kak . . . njegov pravi, vlastiti i živući gospodin želudac.

Na to se je sudac, koj nije bil neprijatelj umiestne sale, moral srdčano smejeti, pak da Šamerajzl svojega tvrdokornog vierovnika barem dielomično pobatrivi, dal mu je jednoga sberbernjaka, a povrh toga još dobrog tolnaca, koj nije bil samo za njega već bi i mnogomu drugomu hasneti mogel.

»Moj dragi prijatelj«, — rekel mu je — »u toj stvari nemrem ja sam odlučevati, i anda vam nepreostaje drugo, nego da se obrnete na kojega dobrog fiskala, koj vas neka od toga nemilosrdnoga vierovnika brani U to ime vam preporučam fiskala doktora Marljivost u pečlarstvu ulici i njegovu gospodju Umierenost! Ako vam ova dvojica nepomognu, onda je i onak sve badava. Sada idite s milim Bogom te se siećajte moje opomene! »

I Šamerajzl je išel te si je zamišljeni grizel nokte na prstih i k tomu je kimal glavom, kak da je opomenu raznel i u svojem unutarnjem odobral.

Mozbit mu je sudac ipak pomogel!

Em. Kollay.

letela. Vu vihu je strela vu hižu Fekete Sándora vudrila i njegovoga-poleg odprloga obloka stojećega tri lét staroga sineka vsmorila i pohižto vužgala.

— **Smrt za pipu duhana.** Klencs Dániel i Jósvei György meštri su se vu Sárospataku od žganice za zresno nagionkali, Kad dimu ideju si je Klencs pipu našgal. I Jósvei je gustuš dobil za pušiti, pak prosi svogjega pajdaša za pipu duhana. Klencs grubijanski odgovoril, radi česa su se počeli pregovarjati. Dobri prijatelji su se posvadili i tak je Klencs s nožom Josvajia vpičil, koj je odmah vumrl.

— **Kradja vu cirkvi.** Jeeuu 62 ljeta staru ženu, koja je erugač iz prošnje zivela su prijeli ove dneve vu Dugaresi vu cirkvi ravno kada je peneze krala iz lak zvanoga Marijnoga zdenca. Lpornik Marija se zove ta stara žena. Stvar se je tak pripetila, da poleg turdeske Marije oltara stoji jedna gliboka svetilnica, vu koju su pobožni ljudi znali svoje filere na almužto hititi. Jer je svetilnica dosta gliboka, Lapornik si je donesla jednu dugu šelju (žlicu) pak je šnjom probala peneze vun jemati iz svetilnice. Pomale joj je išla stvar, jer je samo 18 filerov zela već vun kada su ju prijeli. Dugih prstov bogicu su predali žaudarom.

— **Pomiranje francuske sa papom.** Kak znamo do sada su vu Francuskoj otčepili veru od države, mnoge cirkve prodali a patre pak iztirali iz zemlje. Vezda opet čitamo, da se ipak iščeju prilike, da se Francuska sa Vatikanom izmiri. Jeden francuzki ablegat Cochim je bil vu Rimu gde ga je sveti Otec papa primil vu posebnu audijenciju. Cochim se je razgovaral i sa državnim tajnikom Mery del Valom i sa kardinalom Rampolom. Vezda kada je taj ablegat natrag došel vu Francuzku je rekel da bi jako potrebno bilo, ako bi se Francuska sa Papom podobrival. I veli, da je on toga uvjerenja, da bude se to naskoro dogodio.

— **Opet Kréta.** Tak stoji stvar, da opet moremo čekati maloga tabora med Grkom i Turskom. I to zbog Kréte. Ne zdavnja su kréski ablegati prisegnuli za grčkoga kralja. To je strašno uznemirilo turke, koji sada nemiruju i bude došlo sigurno do prolevanja krvi. Jeden i drugi se jako pripravljaju. Albani su se sada odmah pomirili, čim vidiju da je treba proti grkom iti. Albani su najme neprijatelji grkov. Kak se moremo nadjeti, tabor bude na Balkanu opot vudril vun.

— **Strašen čin.** Ovoga meseca 14-ga je Dömök András 28 ljet star dečko iz Sárbovárdá došel javit žandarom vu Székesfehérvár da je njegovja 16 ljet stara Julia sestra, koja je veliko nevolju imala samoubojnicja postala. Polejala se je petroleumom i onda se je vuzgala. Rekel je dečko da se je nesreća za toga dogodila, dok je on bil na alomášu i čekal svoju mater dimo iz Celdómöika. Kada je dimo došel, jako je smrdeću duhu poznal i zato je suseda Csögör Józsefa zval da naj ide šnjim vu sobu. Poleg postelje stojeći stolc je onda još gorel, a sestru Julu su našli mrtvu. Žindari su jako sumljivim vidli stvar, zato su izragu podigli. Med tém su saznali, da se je Dömök familija već zdavnja hotela rešiti nesrećne puće, koja je bedasta bila i strašno mnogo krala na oko. Zato ju je sada njezin brat sam skončal. Kad ju je velika nevolja prijela polejal ju je sa petroleumom i vužgal ju je. Kada je vumrla ju je del vu postelju, pod jednim stolcom je zakuril

zatom je otišel na banhof mater čekal. I to je saznalo žandarstvo, da si je iskal krive svedoke, da se tak reši suda. Nesrećnoga dečka su vu rešt zaprl.

— **Veliki sněg vu Rimu.** Evo tu prinasa je strašno vruće, a vu Taljanskoj, vu Rimu je ovoga meseca 18-ga veliki sněg bil. Zrak se je jako ohladil i mrzli sever puše. Sve je zmrzlo. Sadovje, žito je uništeno. Ptice na jezere i jezere ležiju po vucicah zmržjene koje nisu vučne strašnoj zimi.

— **Milijuni na cesti.** Poleg Hamburga vu Movrfleth zvanim mestu su dva muži jednoga cekera našli na cesti. Vu cekeru je bilo dva milijune vrednosti papernatih penez i vnuo oblegatorijah. Veliju, da je cekera jeden automobilas zgubil, ali taj se još nije javil po svoje peneze.

— **Repača.** Halley repača tuliko daje posla ljudem, da je to strašno. Ali jedne je već sigurno. Nemoramo se već bojati od nje jer smo mi tvrdo spavali, kada je repača otišla črez našu zemlju. Niti se nam je postelja gibala, tak je tiho otišla repača črez zemlju. Otišla je 19-ga ovoga meseca vu zorju, kad je san najbolši. Iz čeloga svéta dohajaju još glasi, da su ljudi jako strahom bili pred repačom. Čitali smo, da iz rumunjske je 16 jezer ljudi otišlo vu Rim k sv otcu papi, da ga zamoli, naj je obrani od repače. Vnogi su se skončali, a osobito med napol divjimi ljudi je veliki strah od repače. Vu Ruskoj su nekoi čeli svoj imelek popom ostavile, svoje peneze cirkvam dali, da si tak zaslužuju nebu, ako dojde repača. Žalosten slučaj se je dogodil pri dolasku damfsila Admira! Sley zvanoga vu lku erse Citty vu Ameriki. Svi putniki su bili gorječna žena je obnorela i vu norosti se joj je vidlo, kak da bi repača išla proti njoj. Od velikoga straha se je vu morje hitila. Samo drugi den su joj našli mrtvo tělo.

Repaču budemo sada vidli svaki večer, kada nije oblačno, do 11 vur. Vezda je najme već otišla prek zemlje i bude se na večer mogla videti.

Anti Halleyin.

Vu Lissabonu — glavnim varošu Portugalije — sem se zišel s jednim poznancom, pred kojim sem se opital vrhu jednoga skupnoga prijatelja.

— Pred osem dana je dimo vu Alemtejo odputoval.

— Z kaj?

— On skup će vumrti sa svojom familijom.

— Ah!

— Mnogo ciniju tak, ar se od Halleyce bojiu.

Nut i vu Portugaliji se najdeju »zajci« koji verujuje vu pripovest kruću svéta, přem da zvezdoznanci Halleycu za čisto nedužno nebesko tělo držiju. Kak bez dušni ljudi širiju strah med narodom, kaže sledeci dogodnj — piše naš domorodec iz Portugaliji.

V novinah »Diario de Noticias« je s velikimi slovami sledeci glas: Segurno vračto proti Halleyci. Professor Edwin Elsewort je to vračto znašel, koju su vučenjaki čeloga svéta za dobro sredstvo izrekli. Ovo vračto mora svaki človek — predi nek se s Halleycom zidemo, svaki dan triputa vuse vzeli, da se srdce i pluća privičiju. Cijena jedne flasiče 900 reis (4 K 60 fillér). Za čelu Portugaliju jedino skladište: M. L. de Mello.

Za ovaj švindlerski oglas bi gospona Mello pri nas vu Magjarskoj sigurno zaprl Poiskal sem gospona Mello vu njegovom

mühelyu sa prelvaranimi očima na zdvojbu, — Je-li tu moći dobiti Anti-Halleyina, zapitam sa strahom.

— Na dobrom mestu hodite — odgovori gosp. Mello uljudno i vzeme jedno steklo s police, vu kojoj je nekvo zelenkasto-žuta tekućina bila.

— Na dan na stotine prodamo. Do je dvadeset jezer stekla prešlo.

— To je zanimljivo! Kak treba to hasnavati i kaj mu je uspjeh

— Vzemite na dan triputa jednu zlicu.

To vračto na toliko jači srdce i pluća, da vas obrani od zadušenja Halleyčinovoga.

— Hm.... a cijena?

— 900 reis (4 K. 60 f.) steklo.

— Za ve samo 2 stekle prosim jednu. meni, jednu ženi:...

— (Požuri se, da stekla spakuje).

— (Zgrabim ga) Čekajte malo, još nisam zgotovil govor. Kupim dvě stekle na sledeci način: Odneseš dvě stekle Anti-Halleyice, nego platit nebudem. Ako 19-ga Majuša vumre čeli Lissabon izvan onih dvadeset jezer, koji vaše vračto hasnuju, onda triputa platim. Ako svi vumremo, onda je niti vam ne potrebno. Ako pak svi ljudi ostanju, samo oni dvadeset jezer kupci vašega vračva vumreju, onda budeju moji herbi vas kao otrovnika zatuzili. Je-li ste stem zadovoljni?

— On jeden hip zadreveno stoji, a onda prigovori: Jako mi je žal, ar naša firma neda na porgu. Nego znate kaj, dam vam jednu drugu preporuku. Vi sada platite ove dvě stekle vračva i ako majuša 19 ga ipak budešte poginuli, onda vam za Anti-Halleyicu vaše peneze vrnemo. Prodaja ne je izpala, ar ja se bolje vupam vu moju srećnu zvezdu kak vu zbrčkavicu gospona Mello.

Urednikov odgovori.

Našim poštovanim čitateljom dajemo na znanje, da budemo svaku nedelju na ovim mestu odgovor dati svakomu, koj se k nam obrne sa kakvim gud pitanjem. Zato si svaki naj svoje ime lěpo podpiše da budemo mogli znati tko je to, koj pita kaj od nas. Nekoji budu morebiti čekati morali na odgovor, ali to jim naj nezeme volju, jer morebiti pitanje, koje moramo razsvetliti je težeše, pak zato nam više posta da, dok ili po zakonskih knjigah ili od vučenih za to ljudih dobimo odgovor. Za adres je dosta ako se piše: »Gosp. Urednik „Medijuma“ Čakertoraja.»

Naši odgovori budu takvi, da bude se svaki mogel nekaj navesti iz njih. Zato je naj svaki navěk dobro prećna

Martin. Mi smo to već všeput opazili, da bi vu selu sve drugač išlo, ako nebi svigdi bili dva tri jani i pohlejni, koji sve sebi boćuju haračiti i žal jim je pišete sad nekaj ima i da drugoga Bog pomore. Vi nam pogledite kuravno takvu peldu. Više bi vas bilo rado benimntora ku dva piti, ali onda, kada bi već morali potpisati pogodbu su gazi druge počeli rezgovarati i bilo je sramu kraj. — Tak vam je to navěk. Ali zato najte zgubiti volju, pak si iščete još pajdaše. Četiri—pet vas za dosta ktonu. Priskrbite si benzinmasinu, ova se samo izplati, ako budete vrediti delaji.

Novák I. Da pri komoju družstvu si dajte sekulerati grunta, to vam mi nemoremo preporučiti. Ima jih tuliko i svako je posteno družto, kak bi onda samo jedno izbrali kada jih je mnogo. — Sz. V. I džes su je još ljudi, koje za nos more vlećti jeden vandraceš Né princ, nego vandraceš je bil on, koj vam je bil on, koj vam je to povedal. — M. Dobili smo. Vu dojdućim broju budemo spomenuli. Pozdrav!

Gabons árak. — Cijena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza otšorodu	Pšénica	19 60 —
Rozs	Hzr	13 50 —
Árpa	Ječmen	12 00 —
Zab	Zob	12 20 —
Kukoricza	Kuruza nova	12 50 —
Fehér bal. uj	Grah belt	16 40 —
Sárga bab	» žuti	14 40 —
Veşyes bab	» změšan	12 80 —
Kendermag	Konopljeno seme	17 40 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tókmag	Kuščice	24 40 —
Bükköny	Grahtorka	12 40 —

„Kátránytörlőmez”

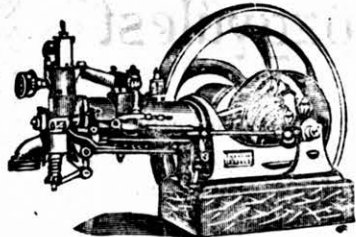
facemert- és valódi asztal-
szobafestéshez a legesetebb
kivitelben, a legmesszebbmő
szavatossággal.
Minden szobavágyó hátrány-
termék gyártása.
Minden fajta tető- és elazge-
telő-lemeznek készítése.
Kőszigetelőanyagok és műanyag
felületkezelések ingyen.
Szabadalmazott horgonytéma

nedves falak

ellen. A jelenkor legújabb és legerősebb
egyedül elcsesző és legelősebb
szigetelő készítménye. - Védész-
késztető-gép ellen. Számítatlan
díjazásokkal.

Prospektus ingyen. **flók: Szombathely.**
Menzel K. C. Pozsony.

Legmesszebbmő jóállás! Kedvező fizetési feltételek!

A drezdal motor-gyár részvénytársaság
Németország egyik legrégebb és
legnagyobb

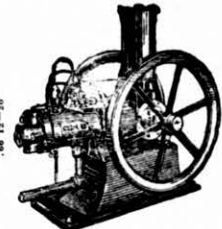
motorgyára

szállítja az elismert legköltségtelenebb, legartósabb, leg-
szabatosabb járásu, legbiztosabb és legelősebb üzemű
Benzin, Nyersolaj, Gáz, Acetylen,
Szivógáz-
motorokat és lokomobilokat
Vezérképviselet és raktár: **GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA**
Budapest, Teréz-körút 41.

TELEFON szám 12-91.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok

Legjobb és
legolcsóbb
hajtóerő mező-
gazdasági és
ipari célokra.

Nincs
: robbanási :
veszély!
se pénzügyöri
ellenőrzés.
Elsőrangú
referenciák.

BACHRICH ÉS TÁRSA
BUDAPEST : WIEN : HAMBURG
□ **MOTORGYÁR** □
Wien, XIX/7, Heiligenstädterstrasse 83.
Magyarországi mintaraktár és iroda :
Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Törzse-
palota.)

Globus
Fémtisztítókivonat

Jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fémtisztítószer.

„Használjon Nagysád FÖLDES-féle”

MARGIT-CRÉMET,
hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!!

A Földes-féle Margit-Crème a főrangú hölgyeknek
is kedvenc széplítő szere, az egész világon el van
terjedve.
Páratlan hatása szerencsés öszszállításkor rejlik, a
bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra
alatt észlelhető.
Mivel a Földes-féle Margit-Crémét utánozzák és
hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt
elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a
készítő mindennemű felelősséget.
A Földes-féle Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan,
vegyszeres készítmény.
A bőr mindennemű tisztátalanságát, szepitőt, pat-
tanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb.
gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arc-
bőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és
szépsítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely a kor,
kicsi a kor. minden gyógytárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:
FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERÉSZ ARADON.

Kapható Csáktornyan: **PETHŐ JENŐ** gyógytárban.

60 hold hegyi szőlőm idei terméséből
eladó még

600 hektoliter fehér fajbor.

A borok hat hónapban fekszenek, te-
hát egyneműek. Átlagár 30 fillér.

Paslek I. Lajos nagytermelő
Zalaegerszeg.

37-1-3

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Papsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régiónak bizonyult háziáiser, mely már
sok év óta legjobb bedorazóienek bizonyult
kiszárvénytel, oszál és meghűtéseknél.

Figyelemstétel. Silány hamisítványok
miatt bevérsárláskor óvatossággal legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
céggeljelzéssel ellátott dobozba van oszo-
golva. Ára üvegekben K.-80, K 1.40 és
K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: **Török József**
gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszához”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Sok pénzt takarít meg,
a ki ruházati szükségletét
Csáktornyan Nádasi József divatáruházában
szerzi be.

Fehérneműek, nyakkendő, keztük, nap- és esernyők stb. stb.
nagy választékban és jutányos áron kaphatók.

J É G

T. c.

**Tiszta városi vízvezetéki vízből naponta 1000 méter-
mázsa, raktározásra kiválóan alkalmas, tartós mű-
jeget gyártunk.**

Folyó hóban, legalább 100 métermázsa rendelésnél, 100 kg-ként 3 kor-ért wagonba rakva,
szállítjuk a jeget, azonkívül iparvágányunk használatáért 100 kg-ként további 13 fillért számítunk
A jég iránt mutatkozó rendkívüli keresletre való tekintettel kérjük esetleges jégszükség-
letét mielőbb, lehetőleg telefon vagy távirat útján nálunk megrendelni.

Kiváló tisztaletel

MAGYAR ÉLELMISZER-SZÁLLÍTÓ RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, IX., Tóth Kálmán-utca 8.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

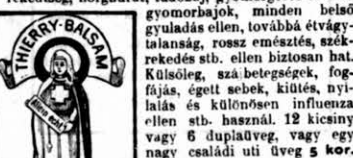
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos vegy-
lyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

- THIERRY A. - BALZSAMA TÖRVÉNYESEN GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA VÉDVE. -

Csakis az apóca védőjegyű az igazi. A lélegző-
szervek minden megbetegedése, köhögés, vérköpés,
rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörccs és más

gyomorhajók, minden belső
gyulladás ellen, továbbá étvágy-
talanság, rossz emésztés, szék-
rekedés stb. ellen biztosan hat.
Külsőleg, szábetegségek, fog-
fájás, égelt sebek, kiütés, nyi-
lalás és különösen influenza
ellen stb. használn. 12 kicsiny
vagy 6 duplaüveg, vagy egy
nagy családi üveg 5 kor.

THIERRY A. gyógyszerész
egyedül valódi

CENTIFOLIA - KENŐCSE

meglepő, csálhatatlan és utol-
érhetetlen gyógyítóhatású meg
a régi, sőt rákos sebeknél, sér-
üléseknél, daganatoknál, gyu-
eánkósa, dalkitűskénél; eltávolít minden idegen
anyagot genyedet, sokszor fölöslegessé teszi a
fájda mas operációt 2 tégely 3 korona 60 fillér.

Cím: Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY
in PRERADA bei Rohitsch.

Főraktár: Török József gyógyszerháza Budapest.

Az alsómuraközi takarékpénztárral egyesült önszegélyző-szövetkezet.

Az Alsómuraközi takarékpénztárral egyesült
önszegélyző-szövetkezet folyó évi június hó 12-én
d. u. 2 órakor

rendkívüli közgyűlester

tart, melynek egyedüli tárgyát a szövetkezet fel-
osztatása s ez által szükségesnek mutatkozó intéz-
kedések fölötti határozathozatal fogja képezni.

Kelt, az igazgatóságnak 1910. évi május hó
18-án tartott üléséből.

836 1—3

Az igazgatóság.

ELSŐ MAGYARORSZÁGI FÜZŐGYÁR PÉCS

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközön-
séget értesíteni, hogy **KELEMEN BÉLA úri-
és női divatárú kereskedő Csáktornya**n

legdívatosabb fűzőimből

állandóan nagy raktárt tart. — Továbbá azon
úrhölgyek, kik mérték után óhajtanak kitűnő
szabású fűzőimből beszerezni, sziveskedjenek
Kelemen Béla úrhoz fordulni, ki a mértéket
pontosan felveszi és a rendelést részemre be-
küldi.

Teljes tisztelettel **KRAUSZ JULISKA.**

A fentti cégnél gallér és kézelő tisztítás
elfogadtatik.

Bolinder

-nyerszölgajmotorok ::
-nyerszölgajlokomoblok

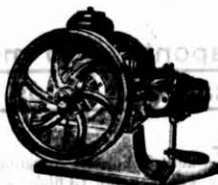
csak

Szabó Emil és Társa cégnél

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám

(Gresham-palota, a láncdíddal szemben) kaphatók.

Sürgöncyim
Szabók
Budape-t.

Telefon
76—48.

Szivógázmotorok. :: Benzinmotorok.
Cséplőgépek. :: Malomberendezések.

78010-15 Árjegyzék ingyen és bérmentve

Amig a készlet tart !

Magasszárú Chevreaux cipők lackkaplival 10 korona
Box bőrből szintén magasszárú lackkaplival fűzős
vagy oldalgombos 9 ..
Fényezett zergebőr félcipő 7 ..
Chevreaux félcipő lackkaplival fűzős vagy oldalgombos 9 ..
Uricipők 7 koronától 30 koronáig. - A minőségért szavatolok.

POLLÁK GYULA divatárúháza, Csáktornya.

Uri szövetoiltönyök 15 koronától feljebb.